

בש"פ 9255/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 9255/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה ב-
מ"ת 5644-10-20 מיום 2.12.2020 שניתנה על ידי
השופט נ' סילמן

תאריך הישיבה: ה' באדר התשפ"א (17.2.2021)

בשם העורר: עו"ד יונס אחמד חמזה

בשם המשיבה: עו"ד חיים שוייצר

החלטה

1. לפניי ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט נ' סילמן) במ"ת 5644-10-20 מיום 2.12.2020, שבגדרה הורה על מעצר העורר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

2. נגד העורר הוגש ביום 5.10.2020 כתב אישום המייחס לו עבירה של רצח, לפי סעיפים 300(א) ו-29 לחוק

עמוד 1

העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ושיבוש מהלכי משפט, לפי סעיפים 244 ו-29 לחוק זה.

על פי המתואר בכתב האישום, העורר ואחמד שרקה (להלן: אחמד) היו חבריו של מג'ד נדאף (להלן: מג'ד), והיו מודעים לסכסוך שהתגלע בינו לבין מוחמד ותד (להלן: המנוח) כשנה לפני הירצחו. בעקבות הסכסוך, המנוח עזב את מקום מגוריו מחשש שמא יפגעו בו מג'ד או מקורביו.

בליל ה-17.6.2020, זמן קצר לאחר חצות הלילה, הבחינו העורר ואחמד במנוח. או אז, התקשר העורר לאחיו של מג'ד אשר שהה עמו באותה עת, ודיווח לו כי הבחין במנוח. בעקבות האמור, הצטייד מג'ד בסכין חדה ויצא מביתו כדי לפגוש בעורר ובאחמד, והשלושה נסעו במטרה לנסות לאתר את המנוח.

כעבור זמן קצר, הבחינו השלושה במנוח אשר שהה מחוץ לבית דודיו. העורר עצר את הרכב והחל לרוץ יחד עם מג'ד על מנת לתפוס את המנוח שהחל לנוס על נפשו. בסיומו של מרדף, הצליח מג'ד לתפוס את המנוח ולהפילו ארצה, התיישב על גופו, ודקר אותו דקירות רבות "לא פחות מ-12 דקירות" בפלג גופו העליון בכוונה לגרום למותו של המנוח. במקביל לכך, העורר, אשר היה מודע לדקירת המנוח, עמד מעליו, ובעט בו בחוזקה 4 בעיטות בגופו של המנוח ששכב כל אותה עת על הרצפה כשהוא חסר אונים ומרותק למקום תחת כובד משקלו של מג'ד ודקירות הסכין. כל זאת עשה העורר בכוונה לגרום למות המנוח בצוותא חדא עם מג'ד.

כתוצאה מהאירוע, המנוח איבד את הכרתו והובהל לבית החולים כשהוא ללא סימני חיים. מותו נקבע זמן קצר לאחר מכן.

3. בהמשך לאמור, העורר ושני הנאשמים הנוספים נמלטו מהמקום והגיעו לביתו של מג'ד, שם קיבלו ממנו את מכשיר ה-DVR המחובר למצלמות ביתו, וכן את בגדיו, נעליו, והסכין שבה השתמש כדי להרוג את המנוח. העורר ואחמד נסעו לשטח פתוח ושרפו את החפצים שקיבלו ממג'ד. בהמשך לכך, העורר ניקה כתמי דם שנמצאו ברכב, ואף העלים את הרכב בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי.

מאוחר יותר באותו היום ברח העורר ל"אזור השטחים הפלסטינאיים", כלשון כתב האישום, והסגיר עצמו לידי המשטרה כשלושה חודשים לאחר מכן, ביום 16.9.2020.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד העורר, הגישה המשיבה בקשה לעצור אותו עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לו בכתב האישום, ובכלל זה, תיעוד הרצח במצלמת אבטחה, וזיהוי העורר כמי שבעט במנוח בעת שנדקר בסכין על יד מג'ד; פלטי מחקרי תקשורת; אמירות של מג'ד למדובב - הקושרות את העורר למעשים; הודעת העורר בחקירתו במשטרה שבה הודה בין היתר כי הוא זה שבעט במנוח, וכי הוא שרף את החפצים שקיבל ממג'ד, וניקה כתמי דם מהרכב; שחזור שנעשה עם העורר באשר למעשיו בליל האירוע, ועוד.

עוד נטען, כי נגד העורר קמה עילת מעצר בשל מסוכנותו הנלמדת מהעבירות המיוחסות לו, וכי קיימת חזקת מסוכנות בעניינו, בהתאם לסעיפים 21(א)(1)(ג)(1) ו-4 לחוק המעצרים. כן נטען, כי מעשיו של העורר לאחר מותו של המנוח, ובכלל זה, ניסיונותיו להעלים ראיות והימלטותו מגורמי האכיפה לאחר מכן, מבססים נגדו אף עילת מעצר לפי סעיף 21(א)(1) לחוק זה, שכן קיים חשש שינסה להשפיע על עדים ולהתחמק מהליכי שפיטה.

5. בדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזיביום 9.11.2020, הסכים בא-כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה לעבירות של תקיפת המנוח ושיבוש הליכי משפט, וחלק על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת עבירת הרצח שיוחסה לו. זאת, תוך שנטען, כי לא הובאו ראיות שיש בהן כדי ללמד על מודעות מצד העורר לתוכניתו של מג'ד להמית את המנוח.

בנסיבות אלה, נטען כי יש להפנות את העורר לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר מעצר בעניינו, על מנת לבחון את אפשרות שחרורו לחלופת מעצר.

6. בהחלטה מיום 2.12.2020 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

בתמצית נקבע, כי הובאו ראיות לכאורה שמהן ניתן ללמוד כי העורר היה מודע לסכסוך בין מג'ד ובין המנוח; כי הוא זה שדיווח למג'ד אודות מקום הימצאו של המנוח; וכי טענתו כי לא הבחין בדקירת המנוח באמצעות הסכין "עומדת בסתירה להגיונם של דברים והשכל הישר". בהקשר אחרון זה צוין כי אורך להב הסכין שבאמצעותה דקר מג'ד את המנוח הוא לפחות 12 ס"מ, וכי בסרטון המתעד את הריגת המנוח ניתן לראות בבירור את מג'ד מבצע מספר רב של תנועות דקירה לעבר פלג גופו העליון של המנוח בעת שהעורר עומד מעליו ובועט בו.

לנוכח כל האמור, נקבע כי אף אם העורר לא תכנן מראש לרצוח את המנוח ולא ידע על כוונתו של מג'ד לעשות כן, מכל מקום די במעשים שביצע בזירת הרצח, כאשר הוא מודע לדקירתו של המנוח בפועל, כדי לבסס את שותפותו לעבירה, ולכל הפחות את אדישותו ביחס ל"תוצאה הקטלנית".

עוד נדחתה טענת העורר לאכיפה בררנית בעקבות השוני בין האישומים שיוחסו לו ובין אלו שיוחסו לאחמד, ונקבע כי קיימת אבחנה ברורה בין מעשיו של אחמד, אשר נותר ברכב בעת ביצוע הרצח, ובין חלקו של העורר אשר השתתף בתקיפה הקטלנית שהובילה למות המנוח.

בנסיבות אלה, נקבע כי המסוכנות הנלמדת מהעבירות המיוחסות לעורר, בשילוב עם שיבוש הראיות על ידו, וניסיונו להימלט מאימת הדין במשך 3 חודשים – כל אלו מלמדים כי לא קיימת חלופת מעצר אשר יש בכוחה להפחית את מסוכנותו. משכך, הורה בית המשפט המחוזי על הותרת העורר במעצר כאמור, עד לתום ההליכים המתנהלים נגדו, וזאת מבלי קבלת תסקיר מעצר בעניינו.

7. מכאן הערר שלפניי, שבגדרו שב וטען בא-כוח העורר כי מחומר הראיות הלכאורי לא עולה כי העורר היה מודע לכוונתו של מג'ד להמית את המנוח. לטענתו, אירוע התקיפה נערך במהירות רבה בשעת לילה מאוחרת, באופן

שמנע מהעורר להבחין בסכין שהחזיק מג'ד או בדקירות שדקר את המנוח.

בנוסף נטען כי לא ניתן לייחס לעורר שותפות, ואף לא "שותפות ספונטנית" למעשיו של מג'ד, שכן, כך לפי הטענה, עבירת הרצח דורשת "כוונה מיוחדת"; וכי העמדתו לדין של העורר בעבירת הרצח, בעוד אחמד – אשר היה עמו ברכב – הועמד לדין בעבירה של סיוע לאחר מעשה פשע בלבד, מהווה אכיפה בררנית.

לבסוף נטען כי לנוכח הודאתו של העורר בחלקו המסוים בביצוע העבירות, הסגרתו את עצמו לידי רשויות האכיפה, והקשיים בהוכחת כוונתו להמית את המנוח – הרי שניתן לאיין את מסוכנותו בדרך של חלופת מעצר.

8. מנגד, בדיון שנערך לפניי סמך בא-כוח המשיבה את ידיו על החלטת בית המשפט המחוזי וביקש לדחות את הערר.

בא-כוח המשיבה הציג במהלך הדיון שהתקיים לפניי את התיעוד מהזירה שבה בוצעו המעשים, וציין כימצפייה בסרטון זה ניתן להתרשם כי גרסת העורר שלפיה הוא לא הבחין בדקירתו של המנוח אינה סבירה על פניה, שכן ניתן לראות בבירור כיצד העורר בועט במנוח בחוזקה בעת שמג'ד מבצע תנועות של דקירה לעבר המנוח שוב ושוב. בהקשר זה נטען, כי אף אם העורר לא ידע מראש על תוכניתו של מג'ד להמית את המנוח, מכל מקום, התגבשה ביניהם "שותפות ספונטנית" עובר לרציחתו.

נוסף על כך נטען, כי מדבריו של מג'ד בפני המדובר במסגרת תרגיל חקירה שנעשה לו ניתן ללמוד כי העורר הוא "מחולל האירוע", שכן אלמלא מסר למג'ד כי זיהה את המנוח – אירוע הרצח כלל לא היה מתרחש.

עוד נטען, כי מעשיו של העורר מלמדים על מסוכנות רבה הנשקפת ממנו, וכי ניסיונותיו להעלים ראיות ולשבש את הליכי המשפט בעניינו, בשילוב עם בריחתו לשטחי הרשות הפלסטינית בחודשים שלאחר האירוע – מלמדים כי לא ניתן לתת בו אמון שלא יפר את תנאי שחרורו, ומשכך, לא ניתן לשחררו לחלופת מעצר כלשהי ואין מקום להפנותו לקבלת תסקיר מעצר מאת שירות המבחן.

9. לאחר שעיינתי בערר ובנספחים, שמעתי את טענות באי-כוח הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, ועיינתי בחומרי החקירה, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

10. כאמור, העורר אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה באשר לכך שבעט במנוח בחוזקה במקביל לדקירתו על ידי מג'ד באופן שהוביל למותו. ואולם, נטען כי לא הובאו ראיות לכאורה המלמדות כי העורר ידע על כוונתו של מג'ד להביא למותו של המנוח, או כי הבחין בזמן אמת בביצוע הדקירות שהובילו למותו.

שבתי ועיינתי בסרטון המתעד את אירוע הדקירה, ואין בידי לקבל טענה זו. מבלי לקבוע מסמרות בדבר, אציין כי מקובלת עליי קביעתו של בית המשפט המחוזי כי אין זה סביר שהעורר לא הבחין בדקירתו של המנוח על ידי מג'ד, באופן חוזר ונשנה.

בסרטון זה ניתן להבחין באופן ברור בנחישותו של העורר בעת שעצר את הרכב ויצא יחד עם מג'ד כדי לרדוף אחר המנוח. עוד ניתן להתרשם מתנועות הדקירה המרובות שביצע מג'ד לעבר פלג גופו העליון של המנוח, ואין זה סביר כי העורר, אשר כזכור עמד מעל גופו של המנוח, ובעט בו בחוזקה, לא הבחין בדקירות אלו.

על כל זאת יש להוסיף כי הסבריו של העורר שלפיהם הגיע לזירת האירוע במקרה והחל לרדוף אחר המנוח רק בשל גידופיו של האחרון כלפיו, נסתרות לכאורה מתייעוד האירוע, שכן כפי שצוין לעיל, העורר עצר את רכבו מיד עם זיהוי את המנוח, באותו רגע זינק מג'ד מהרכב והחל לרדוף אחר המנוח, וכעבור רגע בלבד, הצטרף העורר אל מג'ד במרדף נחוש אחר המנוח.

11. משקבעתי כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת עבירת הרצח, הרי שנקודת המוצא היא כי קמה נגדו חזקת מסוכנות סטטוטורית, וכי לא ניתן לשחררו לחלופת מעצר או למעצר באיזוק אלקטרוני בהיעדר "טעמים מיוחדים שיירשמו" (סעיף 22ב(1) לחוק המעצרים. וראו בש"פ 6185/19 פלוני' מדינת ישראל, בפסקה 32 (2.10.2019)).

בנסיבות דנן, איני סבור כי קיימים טעמים מיוחדים שיש בהם כדי להצדיק את שחרור העורר לחלופת מעצר על אף המסוכנות הרבה הנלמדת מהמעשים המיוחדים לו. כך בפרט, כאשר אין חולק על קיומן של ראיות לכאורה באשר לניסיונותיו לשבש הליכי משפט ולהעלים ראיות, ובשים לב להימלטותו מרשויות החוק לשטחי הרשות הפלסטינית.

לאור כל האמור, אני סבור כי לא נפל פגם בהחלטה לעצור את העורר עד לתום ההליכים נגדו, וזאת אף מבלי להפנותו תחילה לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר מעצר בעניינו (וראו בש"פ 9253/20 מזרחי' מדינת ישראל, בפסקה 9 להחלטתי (14.1.2021)).

12. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, ט' באדר התשפ"א (21.2.2021).

ש ו פ ט